

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/108

KARAR NO : 1983/519

ÖZET : Asker kişilerin askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suça ait davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Niyazi Koç ve arkadaşları.

O L A Y : 19.5.1980 günü saat 02-04 sularında 19 Mayıs törenlerinin yapılacağı 41.P.Tğ.bahçesine giden Pınarhisar Lüleburgaz Karayolunun üzerinde ve hemen Pınarhisar merkez komutanlığının nöbetçi kulübesi önüne beyaz yağlı boya ile "Lisedeki Komünist öğretmenleri öldüreceğiz-Liseyi komünist öğretmenlerden temizleyeceğiz" biçiminde yazılar yazıldığı, olay sırasında inzibat nöbetçisi sanık Niyazi Koç'un olayı telefonla merkez ve polise bildirip, ayrıca önünde yazı yazmakta olan suçluları yakalaması gerekirken olayı sadece merkezdeki nöbetçi Sebahattin Yedik'e telefonla bildirmekle yetinip, engelleyici ve yakalayıcı bir eylemde bulunmadığı, telefon üzerine kuvvet gelmediği halde yeniden yardım istemeyip, yazıların yazılmasına göz yumarak adli nitelikteki görevini savsakladığı, diğer sanık Sebahattin Yedik'in ise olayın kendisine bildirilmesine rağmen onun da amirlerine ve polise bildirmesi gerekirken bunu yapmayarak Niyazi Koç'a telefonda "Sivillerin eylemlerine biz karışmayız" yollu yanıt verdiği, Pınarhisar C.Savcılığı'nca iddia olunarak sanık Niyazi Koç'un eylemine uyan TCY.nın 230/1., sanık Sebahattin Yedik'in eylemine uyan 235/2.maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Pınarhisar Asliye Ceza Mahkemesi:18.9.1980 günü,1980/96-82 sayı ile;atılı suçların 1402 sayılı sıkıyönetim yasası'nın 13.maddesi uyarınca sıkıyönetim ilânını gerektiren eylemlerden olduğu,sıkıyönetim mahkemelerinin görev alanına girdiği,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:15.7.1981 günü, 1981/524-559 sayı ile;sanıklara atılı suçların tarihine ve dosyaya nazaran sıkıyönetim ilânına neden olan olaylarla ve sıkıyönetim yasasının 13. ve 15.maddeleri ile uzak yakın ilgisinin bulunmadığı,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

.../...

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Osman Kayacan, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı, 10.10.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

İncelenen dosya içeriğinde, sanıklara atılı suçun siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu yolunda hiçbir somut kanıt rastlanmamıştır.

Ancak, dava dosyasından sanıklar Niyazi Koç ve Sebahattin Yedik'in inzibat eri oldukları, eylemlerinin askeri mahalde ve askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili bulunduğu belirlenmektedir.

Bu durumda, 353 sayılı yasa'nın 9. maddesinin "asker kişilerin askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davaların" askeri mahkemelerin görevine gireceğini belirten hükmü uyarınca, suç sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine girmese dahi sanıkların askeri yargı yerinde yargılanmaları gerekir.

SONUÇ : Dava dosyasından her iki sanığın asker kişi oldukları ve kendilerine isnat olunan eylemleri askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri ileri sürüldüğüne göre, askeri yargı yerinde yargılanmaları gerektiğine ve dava konusu eylemlerinin sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olup olmaması hususu anlaşmazlığın Askeri Yargı merciince çözülmesine ilişkin olarak bir değişiklik husule getirmeyeceği cihetle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 15.7.1981 günlü, 1981/524-559 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 10.10.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

Üye

Yavuz T. Özgen